

December 23- Farmer's Day-Integral University

Integral salutes farmers, and discuss ways to give Agriculture, a professional status.

Scientists, Professors, Government representatives, students and Farmers got together this Farmer's Day at Integral on Sunday to spread awareness, help and reward farmers for their contribution to society. Celebrating the birth anniversary of the farmer's leader late Chaudhary Charan Singh, Syed Wasim Akhtar, the University Chancellor explained that this day is programmed to assess how important is the role of farmers in the social and economic development of our country. "They need to be helped in education, training in scientific farming, loan, storage and marketing of their products to have our plate of food and secure the economy" he said.

Shri Surya Pratap Shahi, Cabinet Minister, Agriculture, Govt. of UP inaugurated Intag, a shop of healthy produce of IIAST Farms on this occasion and praised the department's efforts to harvest products which are chemical free and have maintained the strictest quality of standard while educating and intriguing the students towards farming .In his positive address to the audience Shree Pratap acknowledged that things are getting better in Agriculture and he believed that if such events where Scientists, Professors, Farmers, ministers and the present generation come under one roof, the output would only be positive and better India in each sector.

"Knowledge, technology and reforms can and will do wonders to Agriculture Industry and the whole country is needed to work for the cause of farmers. The various programs scheduled for the day once again compelled us to think about how farmers grow crops with great difficulty to feed us. Technologies developed by Indian Council of Agricultural Research, ICAR have significantly contributed to increase in Agriculture production," said Dr. Arunachalam, Asst. Director, General International Relations, ICAR, New Delhi. He emphasized that to stop food wastage is also the way to pay respect farmers.

The Institute of Agriculture Science & Technology, Integral gave away the Farmer Award 2018 and felicitated the progressive farmers who are the torch bearers for the techniques to be implemented in the farming as per the modern day technology. Various sessions were organized with the farmers and students interacting with each other in order to get a glimpse of conventional as well as modern agriculture technologies. Students reached out to these farmers to exchange experiences and knowledge related to organic farming, sugarcane, groundnut & banana cultivation, protected farming to name a few. “Integral Institute of Agricultural Science & Technology believes that Agriculture is the most healthful, most useful, and most noble employment of man. Farmers are the backbone of a country and we can’t stand straight if our backbone is broken” expressed Dr.Haris Siddiqui, Director, IIAST

देश के किसानों को इंटीग्रल सलाम : यह जादूगर देश के लिए मिट्टी से भोजन का उत्पादन करके आय का स्रोत बनाते हैं ।

किसानों को समाज में उनके योगदान के लिए जागरूकता फैलाने, सहायता करने, पुरस्कृत करने के लिए 23 दिसम्बर 2018 को इंटीग्रल विश्वविद्यालय के ऑडीटोरियम में अत्यन्त हर्षोल्लास से किसान दिवस मनाया गया । किसान नेता दिवंगत चौधरी चरण सिंह की जयंती के उपलक्ष में उपस्थित किसानों के समूह को सम्बोधित करते हुए इंटीग्रल विश्वविद्यालय के कुलाधिपति प्रो. एस. डब्ल्यू. अख्तर ने कहा कि हमारे देश के समाजिक व आर्थिक विकास में किसानों की भूमिका कितनी महत्वपूर्ण है यह दिन इसका आंकलन करने का है । उन्होंने कहा कि शिक्षा, वैज्ञानिक खेती में प्रशिक्षण, ऋण, भण्डारण और अपने उत्पादों के विपणन में हमारे भोजन की थाली और अर्थव्यवस्था को सुरक्षित करने का प्रयास करने की आवश्यकता है ।

उत्तर प्रदेश सरकार के कृषि मंत्री श्री सूर्य प्रताप शाही ने इस अवसर पर इंटीग्रल इंस्टीट्यूट ऑफ एग्रीकल्चर साइंस एण्ड टेक्नोलॉजी के फार्मों में उत्पादित आर्गेनिक कृषि उत्पादों के विक्रय केन्द्र का उदघाटन किया । यह उत्पाद रसायनिक दवाओं तथा खाद से पूर्णतः मुक्त हैं । इन्हें खेती किसानी के लिए प्रशिक्षित छात्रों द्वारा इंटीग्रल विश्वविद्यालय के फार्म हाउसों में कड़ी गुणवत्ता एवं गहन निगरानी में उगाया गया है । उन्होंने कहा की वर्तमान में देश की जी.डी.पी. की तुलना में कृषि उपज बढ़ रही है । उन्होंने आगे कहा कि कृषि वैज्ञानिकों एवं किसानों को साथ मिलकर कृषि उत्पाद की लागत कम करने तथा उपज बढ़ाने का सतत प्रयास करने की आवश्यकता है । उपस्थित किसानों को बताया कि इस वर्ष दलहन उत्पादों की तुलना में तिलहन का 1.00 लाख टन रिकार्ड उत्पादन बढ़ा है । श्री शाही ने कहा कि यह बड़े हर्ष का विषय है कि इंटीग्रल विश्वविद्यालय के परिसर में किसान, कृषि वैज्ञानिक तथा छात्रगण एक छत के नीचे कृषि क्षेत्र के विकास मंथन के लिए इकट्ठा हुए हैं। आशा प्रकट की कि भविष्य में प्रदेश का किसान न केवल प्रदेश का अपितु पूरे देश के लिए भोज्य उत्पाद उत्पन्न कर सकता है ।

ज्ञान प्रौद्योगिकी और जोखिम कृषि उद्योग के लिए चमत्कार कर सकते हैं। और पूरे देश को किसानों के लिए काम रकने की जरूरत है । डा. अरुणाचलम ने कहा कि दिन के लिए निर्धारित विभिन्न कार्यक्रम एक बार फिर हमें यह सोचने के लिए मजबूर करते हैं कि किसान हमें खाने के लिए किस तरह बड़ी मुश्किल से फसल उगाते हैं । भारतीय कृषि अनुसंधान परिषद, आई.सी.ए.आर. द्वारा विकसित प्रौद्योगिकियों ने कृषि उत्पादन में वृद्धि करने में महत्वपूर्ण योगदान दिया है ।

कृषि विज्ञान और प्रौद्योगिकी संस्थान, इंटीग्रल विश्वविद्यालय ने प्रगतिशील किसानों को सम्मानित किया, जो आधुनिक तकनीक के अनुसार खेती में लागू की जाने वाली तकनीकों के लिए मशाल वाहक हैं। कृषि विशेषज्ञ पारंपरिक के साथ ही आधुनिक कृषि प्रौद्योगिकियों की एक झलक पाने के लिए किसानों के पास जैविक खेती, गन्ना, मँगफली और केले की खेती से सम्बन्धित अनुभवों और ज्ञान का साझा करने के लिए पहुंचे । इस राष्ट्रीय किसान दिवस समारोह के अन्त में उत्कृष्ट उत्पादन करने वाले किसानों को कृषक पुरस्कार-2018 से भी सम्मानित किया गया ।

انٹیکرل یونیورسٹی میں ’یوم کسان‘ کا انعقاد

چودھری چرن سینگھ کی یوم پیدائش کے تاریخی دن پر انٹیکرل یونیورسٹی نے ایک شاندار، معلومات افزا سیمینار کا انعقاد کیا جس میں کسانوں کی خدمات کو مد نظر رکھتے ہوئے ان تمام اقدامات کے بارے میں غور و خوض کیا گیا جن کے ذریعہ اس ہم شعبہ زندگی کے بارے میں شعور پیدا کیا جاسکتا ہے۔

پروفیسر سید وسیم اختر، چانسلر۔ انٹیکرل یونیورسٹی نے پروگرام کی سرپرستی کرتے ہوئے اپنے کلیدی خطاب میں اس اہم شعبہ پر تفصیلی گفتگو کی۔ انہوں نے کسانوں کی خدمات کا اعتراف کرتے ہوئے کہا کہ زراعت ہماری اقتصادیات کے لئے ریڑھ کی ہڈی کی حیثیت رکھتی ہے، نئے طریقوں، ٹکنالوجی کے ذریعہ کسانوں کی مدد کر کے، ہم سماج کو غذائیت سے مالا مال کر سکتے ہیں سماجی غذائی سماج سے غذائی بحران کو دور کیا جاسکتا ہے سماج کو عمدہ اور صحت مند غذا اور اناج فراہم کر کے ہم مخلوق کی خدمت کر سکتے ہیں، آج وقت کی ضرورت ہے کہ ہم کسانوں کی ہر طرح سے مدد کریں، ان کو ٹرینگ دیں اس سے ہمارے ملک کی معیشت کو تقویت ملے گی۔

جناب سور یہ پرتاپ شاہی، کابینی وزیر برائے زراعت۔ حکومت اتر پردیش۔ نے صحت مند پروڈکٹس کو مہیا کرانے کے لئے انسٹی ٹیوٹ آف ایگریکلچرل سائنسز۔ انٹیکرل یونیورسٹی میں سنٹر کا افتتاح کیا اور اپنے مختصر خطاب میں یونیورسٹی کی انتظامیہ کی تعریف کی اور کہا کہ آپ لوگوں کی کسانوں کے تئیں خدمات قابل قدر اور قابل ستائش ہیں، انہوں نے کہا کہ ملک کی آبادی جس تیزی سے بڑھ رہی ہے اس کے مقابلہ اناج کی افزائش کم ہو رہی ہے یہ زراعتی سائنس دانوں کے لئے سوچنے کا مقام ہے انہوں نے سیمینار میں موجود کسانوں، طلباء، ریسرچ اسکالر سے مخاطب ہوتے ہوئے کہا کہ اس سال دہن کے مقابلہ تلہن کی پیداوار ایک لاکھ ٹن سے زیادہ ہوئی ہے یہ خوشی کا مقام ہے لیکن دونوں کی افزائش ضروری ہے انہوں نے یہ بھی کہا کہ کسانوں کی ذمہ داری ہے کہ پردیس ہی نہیں بلکہ پورے ملک یہاں تک کہ پوری دنیا کو اناج مہیا کرائیں یہ انسانیت کی بہت بڑی خدمت ہوگی انہوں نے خوشی ظاہر کی کہ آج اس سیمینار میں طلباء، کسان اور سائنس داں زراعت کے بارے میں گفتگو کر رہے ہیں انہوں نے یونیورسٹی کی انتظامیہ کو مبارکباد دی۔

آئی۔ سی۔ اے۔ آر۔ نیو دہلی کے اسسٹنٹ ڈائریکٹر۔ ڈاکٹر ارونا چلم نے یونیورسٹی کی خدمات کو سراہتے ہوئے کہا کہ آج کی جدید ٹکنالوجی اور زراعتی فنون و آلات کے ذریعہ کسانوں کی مدد کر کے غذائی بحران کو دور کر کے صحت مند غذا سماج کو مہیا کی جاسکتی ہے۔ اس سلسلہ میں آئی، سی، اے۔ آر کی خدمات کا حوالہ دیتے ہوئے اس سنٹر سے تعاون پر زور دیا، قابل ذکر ہے کہ اس سیمینار میں مختلف مشن منعقد کئے گئے جن کے ذریعہ ماہرین فن کی خدمات، تجربات کو طلباء، انٹیکرل تک منتقل کیا گیا، کسانوں سے گفتگو شنید کر کے اور درپیش مسائل کا تصفیہ بھی کیا گیا۔

ڈاکٹر حارث صدیقی۔ ڈائریکٹر۔ آئی۔ آئی۔ اے۔ ایس۔ ٹی۔ انٹیکرل یونیورسٹی نے سیمینار کے انعقاد، اغراض و مقاصد پر روشنی ڈالتے ہوئے تمام شرکاء سیمینار کا شکریہ ادا کیا۔